

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра обліку і оподаткування

ЗАТВЕРДЖЕНО
науково-методичною комісією
факультету економіки та
управління
ВНУ імені Лесі Українки
Протокол № 7 від 11.01.2022 р.

СИЛАБУС
нормативної навчальної дисципліни
ОБЛІК ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ
підготовки бакалавра
галузі знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 071 Облік і оподаткування
освітньо-професійної програми Облік і оподаткування

Силабус навчальної дисципліни ОБЛІК ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ
підготовки бакалавра, галузі знань 07 Управління та адміністрування,
спеціальності 071 Облік і оподаткування, за освітньо-професійною програмою
Облік і оподаткування

Розробник: Мельник К. П., професор кафедри обліку і оподаткування, доктор
економічних наук, доцент

Силабус погоджено:
гарант ОПП
Облік і оподаткування

Анна САФАРОВА

**Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри обліку і
оподаткування**
протокол № 7 від 10 січня 2022 р.

Завідувач кафедри:

Ірина САДОВСЬКА

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	Галузь знань: 07 Управління та адміністрування	Нормативна
Кількість годин/кредитів 120/4	Спеціальність: 071 Облік і оподаткування	Рік навчання – 1-ий
		Семестр – 2-ий
ІНДЗ: немає	Освітньо-професійна програма: Облік і оподаткування	Лекції – 12 год.
		Практичних – 12 год.
		Самостійна робота – 80 год.
		Консультації – 16 год.
	Освітній рівень: Бакалавр	Форма контролю: екзамен
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладачів

Прізвище, ім'я, по батькові – [Мельник Катерина Петрівна](#)

Науковий ступінь – доктор економічних наук

Вчене звання – доцент

Посада – професор кафедри обліку і оподаткування

Контактна інформація: +38-066-588-67-46, Melnyk.Kateryna@vnu.edu.ua

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Дисципліна «Облік податку на додану вартість» орієнтується на формування у студентів системи знань, умінь і навичок з методології, методики та інструментарію створення і вирішення складних теоретичних й практичних задач, які відповідають завданням дослідження прикладних економічних дисциплін і сприятимуть ухваленню альтернативних управлінських рішень.

2. Пререквізити. Постреквізити.

2.1. Пререквізити. Вивчення дисципліни базується на знаннях, уміннях і навичках, які студенти отримали при вивченні попередніх дисциплін: «Бухгалтерський облік», «Податкова система», «Фінанси», «Фінанси підприємств», «Економічний аналіз», «Страховання», «Інформаційні технології в галузі (ІС: Бухгалтерія)».

2.2. Постреквізити. Знання, уміння і навички, що здобуваються в процесі вивчення цієї дисципліни, будуть потрібні для вивчення наступних дисциплін: «Податковий менеджмент», «Управління капіталом суб'єктів господарювання», «Міжнародні фінанси і оподаткування», «Оподаткування та бюджетна політика на місцевому рівні», «Сучасні інформаційні технології в галузі професійної діяльності» тощо.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Метою навчальної дисципліни «Облік податку на додану вартість» є формування системи наукових знань і практичних вмінь та навичок щодо організації і здійснення податкового обліку в Україні; нарахування й сплати податків; складання й подання звітності до фіскальної служби.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Облік податку на додану вартість» є дослідження основних законодавчих та нормативних актів, якими регламентується питання податкового обліку, принципів і структури податкового обліку, визначення способів і складання податкової звітності; набуття вмінь застосовувати загальні вимоги, які висуваються до податкової звітності, методи податкового обліку, організації податкового обліку податків, зборів та обов'язкових платежів та порядок складання податкової звітності за ними, порядок ведення податкового обліку суб'єктами малого підприємництва та складання ними податкової звітності, володіти методами податкового обліку, обчислювати податкові зобов'язання за основними податками та зборами, використовувати основні законодавчі та нормативні акти в сфері оподаткування в своїй професійній діяльності, складати податкові декларації (розрахунки) за податками та зборами, вести податковий облік різних податків і зборів, володіти особливостями ведення обліку суб'єктами малого підприємництва.

4. Результати навчання (компетентності).

Згідно з освітньо-професійною програмою здобувачі освіти в результаті вивчення курсу Облік податку на додану вартість набувають таких компетентностей:

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері професійної діяльності з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування або в процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК01. Здатність вчитися і оволодіти сучасними знаннями. (Тема 1).
- ЗК14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. (Тема 2-11).

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

- СК04 Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання. (Теми 1-3, 5, 6, 7, 11).
- СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків. (Теми 4, 8-10).

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем у сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств. (Тема 1, 2, 5, 7, 9).
- ПР07. Знати механізми функціонування бюджетної і податкової систем України та врахувати їх особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах. (Теми 3, 4, 6, 8, 10, 11).

5 Освітня карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Формування компетентностей та програмних результатів навчання			Рекомендовані джерела	Кількість годин	Вид навчальної діяльності	Форми і методи навчання	Оцінювання роботи, бали
	ЗК	СК	ПРН					
Змістовий модуль 1. Облік і оподаткування ПДВ в умовах громадянського суспільства								
Тема 1. ПДВ-загальнодержавний непрямий податок	ЗК14	СК04	ПР02	[5–8]	1	Лекція	Лекція-візуалізація, презентація	–
					1	Практичне заняття	Експрес-опитування. Практичні завдання в	2

							програмі.	
					8	Самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: виконання завдань	2
					1	Консультація	х	–
Тема 2. Податкові періоди	ЗК01	СК04	ПРО2	[1–16]	1	Лекція	Лекція-візуалізація	–
					1	Практичне заняття	Експрес-опитування. Тестові завдання. Виконання ситуативних завдань. Кейси	2
					8	Самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: виконання завдань	2
					1	Консультація	х	–
Тема 3. Платники ПДВ, їх реєстрація	ЗК01	СК04	ПРО7	[5; 7-9; 10; 12; 15]	1	Лекція	Лекція-візуалізація	–
					1	Практичне заняття	Експрес-опитування. Практичні завдання в програмі.	2
					8	Самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: виконання завдань	2
					1	Консультація	х	–
Тема 4. Об'єкт оподаткування ПДВ	ЗК01	СК10	ПРО7	[1-20]	1	Лекція	Лекція-візуалізація	–
					1	Практичне заняття	Експрес-опитування. Тестові завдання. Виконання ситуативних завдань. Кейси	2
					8	Самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: виконання завдань	2
					1	Консультація	х	–
Тема 5. Порядок визначення бази оподаткування ПДВ	ЗК01	СК04	ПРО2	[5; 7-9; 10; 12; 15]	1	Лекція	Лекція-візуалізація	–
					1	Практичне заняття	Експрес-опитування. Практичні завдання в програмі.	2
					8	Самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: виконання завдань	2
					1	Консультація	х	–
Підсумкова контрольна робота №1					-	Практичне заняття	х	30
Поточний контроль змістового модуля 1					Практичне заняття			10
					Самостійна робота			10
Всього за модулем 1					х			50

Змістовий модуль 2. ЗВІТНІСТЬ І АДМІНІСТРУВАННЯ ПДВ

Тема 6 Ставки ПДВ	ЗК01	СК04	ПРО7	[1-16]	1	Лекція	Лекція-візуалізація	–
					1	Практичне заняття	Експрес-опитування. Практичні завдання в програмі.	2
					8	Самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: виконання завдань	2
					1	Консультація	х	–
Тема 7. Порядок надання податкової накладної. Документи, що підтверджують право на податковий кредит.	ЗК01	СК04	ПРО2	[5-8; 10; 12]	1	Лекція	Лекція-візуалізація,	–
					1	Практичне заняття	Експрес-опитування. Тестові завдання. Виконання ситуаційних завдань. Ділова гра	2
					8	Самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: виконання завдань та розв'язок практичних завдань	2
					1	Консультація	х	–
Тема 8. Особливості ведення Єдиний реєстру податкових накладних	ЗК01	СК10	ПРО7	[5; 9; 11; 13; 14]	1	Лекція	Лекція-візуалізація	–
					1	Практичне заняття	Експрес-опитування. Практичні завдання в програмі.	2
					8	Самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: виконання завдань	2
					1	Консультація	Х	–
Тема 9. Система електронного декларування і адміністрування ПДВ	ЗК01	СК10	ПРО2	[4-5]	1	Лекція	Лекція-візуалізація	–
					1	Практичне заняття	Експрес-опитування. Тестові завдання. Кейси.	2
					8	Самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: виконання завдань	2
					2	Консультація	Х	–
Тема 10. Сума податку, що підлягає сплаті (перерахуванню) до Державного бюджету України	ЗК01	СК10	ПРО7	[5; 7-9; 10; 12; 15]	1	Лекція	Лекція-візуалізація	–
					1	Практичне заняття	Експрес-опитування. Практичні завдання в програмі.	1
					8	Самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною	1

							літературою: виконання завдань	
					2	Консультація	X	–
Тема 11. Склад і порядок заповнення і подання податкової декларації про податок на додану вартість. Термін сплати ПДВ.	ЗК01	СК04	ПР07	[5; 7-9; 10; 12; 15]	2	Лекція	Лекція-візуалізація	–
					2	Практичне заняття	Експрес-опитування. Тестові завдання. Кейси.	1
					-	Самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: виконання завдань	1
					4	Консультація	X	–
Підсумкова контрольна робота №2					-	Практичне заняття	X	30
Поточний контроль змістового модуля 2					Практичне заняття			10
					Самостійна робота			10
Всього за модулем 2					X			50
Загальна кількість балів								100

6. Завдання для самостійного опрацювання. Самостійна робота з навчальної дисципліни передбачає: підготовку до аудиторних (лабораторних) занять; опрацювання лекційного матеріалу та самостійне опрацювання окремих тем (питань) навчальної дисципліни; підготовку до усіх видів контролю.

Самостійна робота здобувача оцінюється в межах 0-20 балів за один або декілька видів робіт:

1. Індивідуальна робота студента, що передбачає проведення аналітичного (критичного) огляду наукових публікацій за заданою тематикою.

2. Підготовка презентації за заданою тематикою.

Аналітичний огляд повинен включати стисле викладення змісту та ключових аспектів не менше ніж трьох наукових публікацій, що висвітлюють питання, які розглядаються в обраній для дослідження темі, висвітлити проблемні аспекти, що потребують вдосконалення, зробити висновки та запропонувати власне вирішення проблемного питання.

Для дослідження пропонується обрати будь-яке питання з тем 1-7 або із запропонованої тематики для самостійних робіт.

За будь-якою темою курсу здобувач може підготувати презентацію у редакторі PowerPoint. Презентація повинна містити ключові аспекти теми, що вивчається, бути максимально насиченою схемами, таблицями. Теоретичний матеріал має бути підкріплений практичними прикладами.

За рішенням кафедри, здобувачам, які брали участь у здобувацьких олімпіадах, конкурсах наукових робіт, грантах, науково-дослідних проєктах, здійснили публікації наукових статей, тез доповіді на конференції за результатами поточного контролю додатково нараховується 0-10 балів.

Тематика самостійних робіт

№ з/п	Тема	Рекомендоване завдання	Форми контролю*
1	Тема 1. ПДВ-загальнодержавний непрямий податок	З'ясувати функції ПДВ як загальнодержавного податку	ПРЗ / ІРС
2	Тема 2. Податкові періоди	Визначити основні положення Податкового Кодексу України в частині ПДВ	ПРЗ / ІРС
3	Тема 3. Платники ПДВ, їх реєстрація	Види платників, особливості реєстрації.	ПРЗ / ІРС
4	Тема 4. Об'єкт оподаткування ПДВ	Вимоги ПКУ в частині визнання об'єктів оподаткування.	ПРЗ / ІРС
5	Тема 5. Порядок визначення бази оподаткування ПДВ	Порядок розрахунку бази оподаткування ПДВ	ПРЗ / ІРС
6	Тема 6 Ставки ПДВ	Види ставок і їх призначення.**	ПРЗ / ІРС
7	Тема 7. Порядок надання податкової накладної. Документи, що підтверджують право на податковий кредит.	Податкова накладна, розрахунок коригування в спеціалізованих програмах.	ПРЗ / ІРС

*Форми контролю: ПРЗ – презентація; ІРС – індивідуальна робота студента

**За бажанням замість виконання запропонованих завдань студент може виконати інше завдання – написати тези на конференцію за запропонованою нижче тематикою

7. Тематика наукового дослідження.

1. Нормативні документи, які регулюють нарахування, сплату і облік ПДВ.

2. Склад платників ПДВ.

3. Об'єкт оподаткування податком на додану вартість. База оподаткування ПДВ.

4. Ставки оподаткування ПДВ.
5. Дата виникнення податкових зобов'язань. Дата виникнення та порядок відшкодування податкового кредиту.
6. Порядок заповнення податкової накладної. Реєстр виданих і отриманих податкових накладних. Пільги з ПДВ.
7. Бухгалтерський облік операцій, пов'язаних з порядком обчислення і сплати ПДВ.
8. Особливості відображення операцій, пов'язаних з безоплатною передачею цінностей, отриманням коштів від покупців (замовників) понад ціни продажу продукції (робіт, послуг).
9. Облік податкових векселів.
10. Облік ПДВ при купівлі і продажу товарів без попередньої оплати. Облік ПДВ при купівлі, продажу товару з попередньою оплатою.
11. Облік ПДВ при поверненні і переоцінці товару. Облік придбання сировини у фізичних осіб.
12. Порядок складання податкової декларації по ПДВ. Строки подання декларації по ПДВ. Порядок встановлення податкового звітного періоду.

IV. Політика оцінювання

Основні принципи організації поточного й підсумкового контролю знань студентів розкриті у Положенні про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів ВНУ імені Лесі Українки (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_orhanizatsiui_provedennia_%20pot_kontroliu_u_formikompiuternoho_testuvanni.pdf).

Політика викладача щодо студента ґрунтується на засадах ефективної співпраці. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Студенти зобов'язані дотримуватись термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом, заздалегідь повідомляти викладача про відсутність на занятті. Пропущені заняття відпрацьовувати під час консультацій. Через об'єктивні причини (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний план навчання) навчання може відбуватись в онлайн формі з використанням системи Office 365 за погодженням із керівником курсу.

Під час вивчення навчальної дисципліни при поточному контролі оцінюванню підлягають результати навчання, що виявляються через продемонстровані здобувачем знання та набуті уміння й навички, а саме:

- за роботу на навчальних заняттях;
- за виконання підсумкових контрольних робіт;
- за виконання завдань самостійної роботи.

Під час проведення підсумкових контрольних робіт передбачене оцінювання результатів навчання, які здобувач набув після опанування навчального матеріалу змістового модуля. Передбачено 2 підсумкові контрольні роботи, які можуть проводитися у формі:

- письмового тестування;
- письмових відповідей на теоретичні питання
- розв'язування практичних завдань, практичних ситуацій (кейсів).

Підсумкові контрольні роботи можуть бути проведені в синхронному режимі (як аудиторна контрольна робота) або асинхронному режимі (наприклад, засобами платформи Office 365).

Викладач завчасно інформує здобувачів про терміни проведення, зміст та форму підсумкових контрольних робіт.

Політика викладача щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти. Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються у ВНУ імені Лесі Українки на основі Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній т/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки (<https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021->

[02/Polozhennia_%20vyznannia_rezultativ_navchannia_formalnoi.pdf](#)).

Визнання результатів навчання, отриманих у формальній освіті, можливе: під час переведення студента з іншого навчального закладу; під час поновлення студента на навчання до ВНУ імені Лесі Українки; за результатами навчання в рамках програм академічної мобільності, програм «Подвійний диплом»; за результатами навчання, здобутими з використанням елементів дуальної освіти; під час здобуття студентом ступеня вищої освіти у двох і більше навчальних закладах або ОПП.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, визнаються шляхом валідації.

Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту загалом, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені програмою (силабусом) навчальної дисципліни.

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги, майстер-класи, наукові публікації, науково-дослідна робота, робота у наукових гуртках, індивідуальні завдання, що поглиблюють навчальний матеріал навчальної дисципліни, тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 10% від загального обсягу кредитів, передбачених ОПП.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання.

Політика щодо академічної доброчесності. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Списування під виконання практичних завдань, індивідуальної самостійної роботи студента та підготовки презентацій, заборонені.

Вимоги до академічної доброчесності визначаються Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників ВНУ імені Лесі Українки (<https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/Polozhennya-pro-zapobigannya-plagiatu.pdf>).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Терміни виконання лабораторних робіт, самостійної роботи викладач повідомляє на перших заняттях з дисципліни або прописує на інтернет-платформі курсу. Письмові роботи, які виконуватимуться з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Терміни ліквідації академічної заборгованості визначає розклад заліково-екзаменаційної сесії.

V. Підсумковий контроль

Підсумкова оцінка за вивчення курсу розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Опитування, виконання лабораторних завдань, розв'язування тестів на практичних заняттях, підготовка рефератів, тренінгів, участь в дискусіях і дебатах	40
Модульна контрольна робота №1 (теми 1–5) – практичні завдання, питання	30
Модульна контрольна робота №2 (теми 6–11) – практичні завдання, питання	30
Екзамен (теми 1–11) – практичні завдання, питання	60

Формою підсумкового контролю є екзамен.

Якщо студент успішно виконав усі запропоновані викладачем завдання й отримав остаточну оцінку не менше, ніж 75 балів, підсумкову оцінку він отримує без складання екзамену. Така оцінка виставляється в день проведення екзамену за умови обов'язкової присутності студента.

Якщо студент отримав остаточну оцінку нижчу за 75 балів, підсумкова оцінка визначається як сума балів, отриманих за поточний контроль (максимум 40 балів) та екзаменаційної оцінки (максимум 60 балів).

Екзаменаційна оцінка визначається за результатами виконання екзаменаційних завдань:

1. Переваги й недоліки непрямих податків.
2. Сутність податкової політики та напрямки її проведення.
3. Критерії формування податкової політики в правовій державі.
4. Переваги та недоліки податку на додану вартість.
5. Платники податку на додану вартість.
6. Порядок реєстрації платників ПДВ.
7. Об'єкт оподаткування ПДВ.
8. Загальні правила визначення бази оподаткування.
9. Операції, що підлягають оподаткуванню за нульовою ставкою.
10. Дата виникнення податкового зобов'язання з ПДВ.
11. Дата виникнення права на податковий кредит з ПДВ.
12. Порядок визначення ПДВ та сплата податку.
13. Порядок бюджетного відшкодування ПДВ.
14. Критерії для права на автоматичне бюджетне відшкодування ПДВ.
15. Операції, що не є об'єктом оподаткування з ПДВ.
16. Сутність ПДВ. Платники, ставки податку, об'єкт оподаткування.
17. Пільги по ПДВ та їх значення.
18. Порядок обчислення ПДВ: податкове зобов'язання, податковий період, дата виникнення податкового зобов'язання.
19. Податковий кредит.
20. Облік ПДВ у платників.
21. Порядок ведення обліку з ПДВ.
22. Строки сплати ПДВ в бюджет.
23. Звітність платників і порядок її складання.
24. Контроль за платниками ПДВ.
25. ЄРПН: податкові накладні та розрахунки коригування.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Коптєва Г. М. Облік і звітність в оподаткуванні : навч. посіб. Харків : Підручник НТУ «ХПІ», 2018. 493 с.
2. Податкова система : навч. посіб. [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. Харків : Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с.
3. Гресь Н. Л., Недоступ К. К. Облік і звітність в оподаткуванні : навч. посіб. / за заг. ред. проф. М. Т. Теловатої. Дніпро : НТУ «ДП», 2019. 152 с
4. Реалізація функцій аудиту як фактор удосконалення податкового обліку галузевих кластерів. К.П. Мельник. Збірник наукових праць «Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки». 2020. №3. с. 177-181.
5. Tax Accounting: A Guide for Small Business Owners Wanting to Understand Tax Deductions, and Taxes Related to Payroll, LLCs, Self-Employment, S Corps, and C Corporations. 2020. 129 p.

Додаткова

6. Правові інструменти справляння податків в Україні: окремі види та шляхи їх удосконалення: монографія за заг. ред. Т.М. Кравцової. Суми : Мрія-1, 2016. 284 с.
7. Зайцев, О. В. Податковий менеджмент: підручник. Суми : СумДУ, 2017. 412 с.
8. Дідик А. М., Лемішовський В. І. Бюджетні установи: облік, оподаткування та звітність: навч. посіб. Львів : Апріорі, 2017. 1168 с.

Нормативні документи

9. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI, зі змін і доп. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <<http://zakon4.rada.gov.ua>>.
10. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV, зі змін і доп. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <<http://zakon4.rada.gov.ua>>.
11. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні [Електронний ресурс]. : [Закон України від 16.07.99 р. № 996-XIV, зі змін і доп.] – Режим доступу : <<http://zakon4.rada.gov.ua>>.
12. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році [Електронний ресурс]. : [Закон України від 24.12.2015 р. № 909-VIII] – Режим доступу : <<http://zakon3.rada.gov.ua>>.
13. Про оплату праці [Електронний ресурс]. : [Закон України від 24.03.95 р. № 108/95-ВР, зі змін і доп.] – Режим доступу : <<http://zakon4.rada.gov.ua>>.
14. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні [Електронний ресурс]. : [Закон України від 22.03.2012 р. № 4618-VI] – Режим доступу : <<http://zakon2.rada.gov.ua>>.
15. Про ціни і ціноутворення [Електронний ресурс]. : [Закон України від 21.06.2012 р. № 5007 – VI, зі змін і доп.] – Режим доступу : <<http://zakon4.rada.gov.ua>>.
16. Методичні рекомендації із застосування реєстрів бухгалтерського обліку малими підприємствами [Електронний ресурс]. : [затв. наказом Міністерства фінансів України від 15.06.2011 р. № 720] – Режим доступу : <<http://www.minfin.gov.ua>>.
17. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій суб'єктів малого підприємництва [Електронний ресурс]. : [затв. наказом Міністерства фінансів України від 19.04.2001 р. № 186, зі змін і доп.] – Режим доступу : <<http://zakon4.rada.gov.ua>>.

18. Положення про реєстрацію платників податку на додану вартість [Електронний ресурс]. : [затв. наказом Міністерства фінансів України від 14.11.2014 р. № 1130, зі змін. і доп.] – Режим доступу : <<http://zakon4.rada.gov.ua>>.

19. Порядок ведення реєстру виданих та отриманих податкових накладних [Електронний ресурс]. : [затв. наказом Міністерства фінансів України від 22.09.2014 р. № 958] – Режим доступу : <<http://zakon4.rada.gov.ua>>.

20. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/SH000099.html>.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. <http://eup.ru> – науково-освітній портал «Економіка і управління на підприємстві»
2. <http://www.cfin.ru> – сайт «Корпоративний менеджмент»
3. www.business.kiev.ua – Інтернет-портал газети «Бізнес»
4. <http://zakon1.rada.gov.ua>
5. https://stud.com.ua/45682/ekologiya/ekologichniy_menedzhment_i_audit
6. https://pidruchniki.com/ekologiya/ekologichniy_audit_suchasniy_ekologichniy_menedzhment
7. http://econom.univ.kiev.ua/wpcontent/uploads/science/articles/Kupalova_GI/Forming_the_effective_system_of_ecological_management_and_audit.pdf
8. <https://textbook.com.ua/ekologiya/1473446089>